

«Ἐνοῦ Κωλοθελόνη ἡ γυναικα ἐκοιλοπόνα. Ἐπῆγε λοιπὸν στὸ σπῆτι μιᾶς μαμῆς καὶ ἔχτυπησε τὴν πόρτα· βγάινει ἡ μαμὴ καὶ τοῦ λέγει τί θέλεις; ἔλα, τῆς λέσι, καὶ κοιλοπονάει ἡ γυναικά μου· ἡ μαμὴ δὲν τὸν ἔγνωρισε, γιατὶ κὶ αὐτοὶ φύνονται σὰν ἀνθρώποι. Πάνε, πᾶνε, πᾶνε, ὅξω ἀπὸ τὴν χώραν τότες τῆς λέσι τῆς μαμῆς· ἔγω εἴμαι Κωλοθελόνης· πάνε καὶ σὰ γυρίσω, θέλω νὰ μου ἔχει ἡ γυναικά μου γεννημένη παιδὶ ἀρσενικό, γιατὶ ἀλλοιῶς θὰ σὲ φάω. Ἡ καῦμένη ἡ μαμὴ τὰ χρειάστηκε· ἔφυγ' δ' Κωλοθελόνης, γεννάει ἡ Κωλοθελόνησσος κορίτσι· τί νὰ κάνη, τί νὰ κάνῃ· ἐσκέφθηκε καὶ παίρνει λίγο κερί καὶ φιάνει τὸ κορίτσι ἀρσενικό· καὶ εὗτις τὸ κόρει λάσπη· πάνε πίσω στὸ σπῆτι του δ' Κωλοθελόνης, κυττάζει τὸ παιδὶ του ἀρσενικό· τὸ παίρνει τὸ λοιπὸν νὰ τὸ ζεστάνη στὴ φωτιὰ καὶ τότε φάνηκε κορίτσι· τρέχει λοιπὸν στῆς μαμῆς· πάνε στὴ πόρτα, βλέπει τὸ σταυρό, πάνε στὴν καμινάδα, βλέπει τὸ στύλο κ' ἔκκινε· ἐστάθηκε λοιπὸν ἀπὸ ὅξω ἀπὸ τὸ σπῆτι τῆς καὶ τῆς ἔλεγε· κυρά μαμή, τὸ παιδὶ ποῦ μου γεννήθηκε ἔγινε κορίτσι· μὰ κείνη, μωρὲ μυμάτια μου, ήτανε κουκουλωμένη μὲ δεκαπέντε παπλώματα, ώς ποῦ ἔξημέρωσε καὶ ἔφυγ' δ' Κωλοθελόνης.» Ἀλλο διήγημα είναι καὶ τὸ ἔξης: «Μιὰ γυναικα σκόνηθηκε τὴν νύχταν νὰ πάρῃ στὸ μύλον· ἐκεὶ δὲ μυλωνάς ήτανε Κωλοθελόνης· τὴν ἀγάπησε καὶ ήθελε νὰ τὴν πάρῃ· μὰ κεῖ πάνε κ' ἔνας ἄλλος χωριάτης γιὰ ν' ἀλέσῃ· τοῦ λέσι λοιπὸν ἔκείνη «τὸ καὶ τὸ: μόνε νὰ μὲ γλυτώσῃς· νὰ φορτώσῃς στὸ γαϊδούρι μου τὰ τσουβάλια, μέσα καὶ βαίνεις καὶ μένα καὶ μ' ἀφίνεις καὶ τὸ γαϊδούρι μου δέρει τὸ σπῆτι·» τὴν ἐφόρτωσε τὸ λοιπὸν μαζὺ μὲ τὰ τσουβάλια καὶ πάνε στὸ σπῆτι τις. Κατεβαίνει ἀπὸ τὸ μύλον ἀπάνω δ' Κωλοθελόνης καὶ γυρεύει ποῦναι· ἡ Μάρω, ποῦ ἡ Μάρω· τρέχει στὸ δρόμο, προφτάνει τὸ γαϊδούρι· κυττάζει, δὲν ἔσλεπε τὴν Μάρω· ἔγινότες γύρω γύρω τὸ γαϊδούρι· καὶ ἔλεγε· πάνω γόμι, κάτω γόμι καὶ ἡ Μάρω ποῦ είναι; ώς ποῦ ἔρπασε τὸ γαϊδούρι στὸ σπῆτι καὶ ἔφυγεν δ' Κωλοθελόνης καὶ ἔτσι ἐγλύτωσε ἡ κακομοίρα ἡ Μάρω.»

Ο πρῶτος τῶν Κωλοθελόνιδων ἔρχεται εἰς τὴν πόλιν τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων, οἱ δὲ λοιποὶ πάντες τὴν ἐπομένην νύκταν· φεύγουσι δὲ τὴν πρωΐαν τῆς παραμονῆς τῶν Φώτων· διότι, ώς εἴπομεν, φοβοῦνται πολὺ τὴν θρησκείαν, δ δὲ σταυρὸς καὶ δ ἀγιασμὸς τῆς παραμονῆς τῶν Φώτων διώκει αὐτοὺς τῶν πόλεων· ἐπὶ τούτοις διηγοῦνται, διότι δύο γειτονες γυναικες εἶχον συμφωνήσει νὰ ἐγερθῶσι τὴν νύκταν νὰ ζυμώσωσιν ἄρτους· τούτο μαθόντες οἱ Κωλοθελόνιδες, πολὺ πρὸ τοῦ μεσονυκτίου ἐπορεύθησαν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μιᾶς τῶν γυναικῶν καὶ κρούσαντες τὴν θύραν της, γειτόνισσα, εἴπον, σήκω νὰ ζυμώσῃς· μετά τινας ὥραν κρού-

σαντες πάλιν παρέλαβον αὐτὴν φέρουσαν ἐπ' ὅμου τοὺς ἄρτους· πολλὴν βαδίσαντες δόδων λέγουσιν εἰς αὐτὴν «τώρα θὰ σὲ φάμε»· σταθῆτε, τοὺς λέσι ἔκεινη, νὰ σᾶς πῶ ἔνα παραμύθι· ἀμαλοιπὸν τοὺς ἔλεγε τὸ παραμύθι ἐφώναξεν δὲ πρῶτος ἀλώχτερας· μαχύρος εἰσται, λένε οἱ Κωλοθελόνιδες, καὶ δὲ σὲ φοβόμαστε (δῆλον δὲ τι νῦν εἶναι εἰστέτι)· Ουτερα ἀπὸ λίγο ἐφώναξε δὲ δεύτερος ἀλώχτερας· κόκκινος εἰσται τοῦ λένε καὶ δὲ σὲ φοβόμαστε (τουτέστι λυκαυγές)· στὰ τελευταῖα ἐφώναξεν δὲ τελευταῖος ἀλώχτερας· ἀσπρος εἶναι λένε (ἡμέρα).

Αντῆστε νὰ πηγαίνουμες
γιατὶ ἔρχεται δὲ ζουρλόπεπας
μὲ τὴν ἀγιαστοῦρά του
καὶ μὲ τὴ βρεχτοῦρά του.

Ο Κανάρης, ως αὐτὸς μοι διηγήθη, δημωσε τὸν δρόκον τῶν «Φιλικῶν» δὲ τε χάριν ἐμπορίου εὑρίσκετο εἰς Σαλαγόραν, (ἀντικρὺ τῆς Βονίτσης), κατὰ τὸ 1819.

*

Ο Καποδίστριας, κατὰ τὴν μαρτυρίαν αὐτογάφου παραλαβῆς του, ἦν ἀνεκάλυψα ἐν τῷ χαρτοφυλακείῳ Λευκάδος, ώς ἕκτακτος ἀπεσταλμένος τῆς Ἰονίου Πολιτείας ἐν Λευκάδι, καθ' ἦν ἐποχὴν ἡ νῆσος ἐπολιορκεῖτο διόπτη τοῦ Ἀλῆ πασᾶ, ἐλάμβανε μηνιαίαν ἐπιχορήγησιν τάληρα ἐκατὸν διγορίκοντα.

Ἐν Λευκάδι.

Ἀρ. B.

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗΤΟΥ Π. ΠΑΤΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥ

Κύρι Χρυσοβέργη σοὶ εὐχόμεθα· δύοις τὴν Γερόντισσαν καὶ δλοὺς τοὺς ἐδίκοντας.

Μετὰ τὴν ἐρώτησιν τῆς ὑγείας σας, σᾶς φανερόνυμεν, διότι τὴν περισμένην ἔβδομάδα, τὴν τετράδην, ἤλιθον εἰς τὸ μοναστῆρι ὃπου ἡ συγχέζουμεν μερικοὶ στρατιῶται μὲ διαταγὴν τοῦ στρατηγοῦ Γκούρα, καὶ μὲ ἐπῆραν διὰ νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Γαστούνην ὃπου εὑρίσκεται καὶ ἡ ἔξοχη τοῦ χειμῶνος· σήμερον μελετῶμεν νὰ κινήσωμεν σὺν Θεῷ ἀγίῳ· λοιπὸν σᾶς πληροφοροῦμεν μὲ τὸ παρόν μας διότι εἴμεθα καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν μας, καὶ εἰπὲ τὴν Γερόντισσαν νὰ μὴ λυπηται καὶ ἡ Θεία Πρόνοια ὅλη τὰ οἰκονόμηται καὶ τὰ διορθώνει, καθὼς πολλάκις τὰ οἰκονόμηται. Δὲν ιζεύρομεν πῶς ἐπερχόστατε αὐτοῦ, καὶ ἀνέχληθητε, καὶ μὲ τὸν παρόντα πεζὸν δώσετε μας νῦξιν· ἀπὸ Γαστούνην ἀν εἵρωμεν κάνενα διὰ τὰ αὐτόθι θέλει σᾶς γράψωμεν πάλιν· πλὴν εἰπὲ τὴν Γερόντισσαν ἀς μὴν ἐννοιάζεται· εἴητε ὑγιαίνοντες.

Ο εὐχέτης σας

1825, Ιανουαρίου 28, Διέρη. Τ Πατρών ΓΕΡΜΑΝΟΣ.